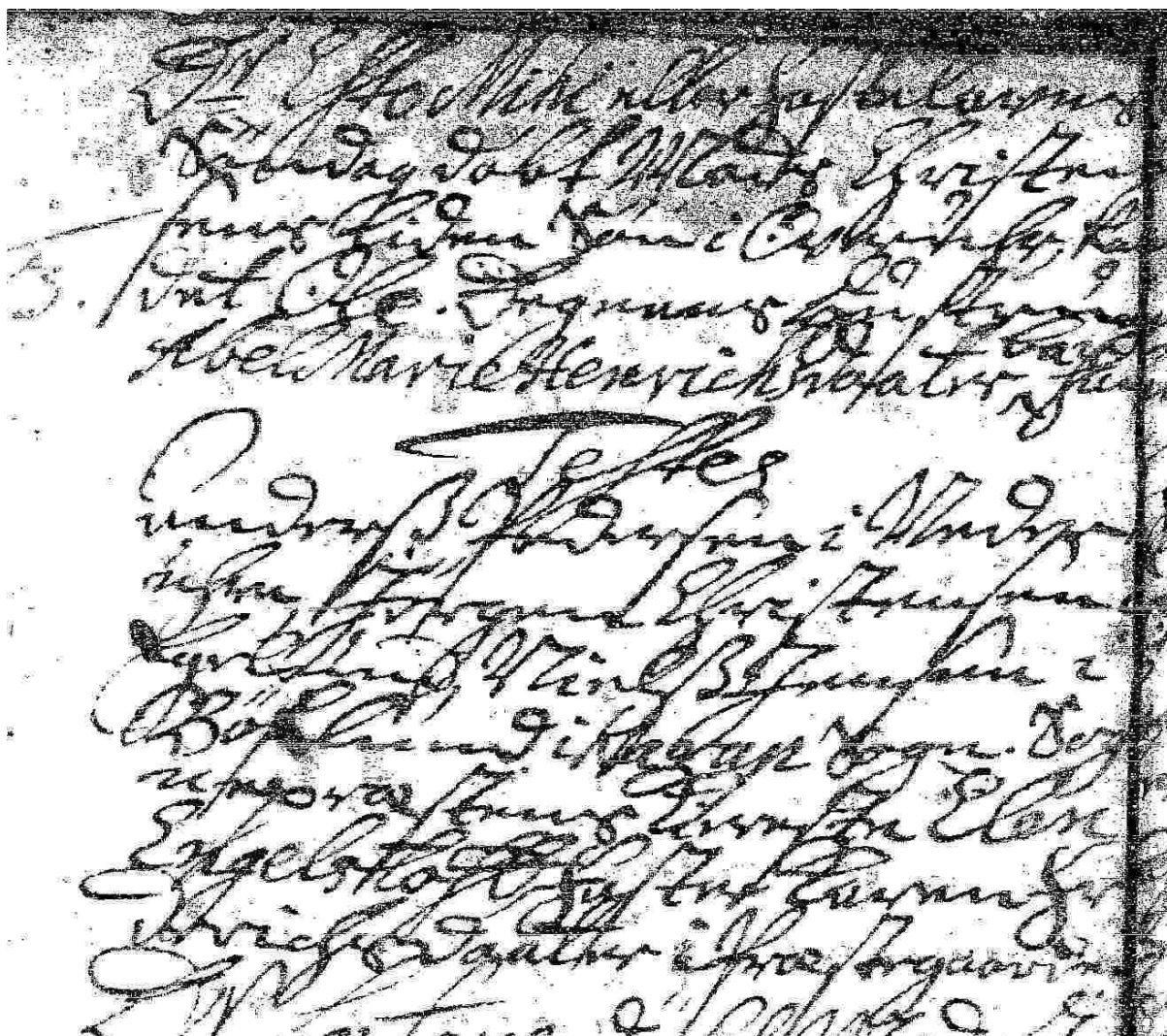

Historien om Ole Overuhre !

Ole Madsen, eller mange steder i kirkebogen for Haderup kaldet Ole Uhr eller Ole Overuhre. Herunder indførslen fra Haderup kirkebog:

Her er teksten oversat til noget læsbart:

Mads Christensens søn Ole døbt Esto Mici eller Fastelavns Søndag 1730. Degnens hustru Abel Marie Henriksdatter bar hannem. Testes: Anders Pedersen i Neder Uhre, Jørgen Christensen, Egelund, Niels Jensen Bøflund i Karup sogn, Sognepræstens kæreste, Ellen Engelstoft, Faster Karen Frederichsdaater i Præstegaarden.

Hvis vi undrer os over skriften i kirkebogen, hører det med til historien, at Præsten Peder Frederiksen Kragelund skal have befattet sig med den sorte kunst og udryddet en hel del spøgeri i Koldkur i Resen sogn, men lod sig nok også godt betale. Hans vandel var ikke videre mønsterværdig, kiggede efter sigende så dybt i flasken, at han ofte var beruset på prædikestolen.

Ole bliver konfirmeret den første søndag efter påske i 1750, han er da 20 år, og det er sikkert fordi han skal giftes.

Han bliver gift første gang i 1750, og vi kan ikke finde brudens navn. Ole får 5 børn med sin navnløse hustru, og selv da hun bliver begravet, er hun ikke nævnt med navn, men benævnes som Ole Uhrs kone i Overuhre. Dog nævnes det at hun er 33 år ved begravelsen den 22. juni 1760.

Ole bliver hurtigt gift igen, da han står alene med 5 små børn. Denne gang er bruden Ane Jensdatter fra Bøgelund. De bliver gift den 12. oktober 1760, og får deres første barn i juni 1761. Yderligere kommer der en enkelt søn mere til i 1765.

Ane Jensdatter dør i marts måned 1778 og bliver begravet på Haderup kirkegård den 29. marts 1778.

Igen er Ole hurtig til at finde en ny kone, og hans 3. brud hedder Mette Christensdatter. Mette kommer fra nabogården Nederuhregård, og de bliver gift i Haderup kirke den 28 juni 1778. De får i august 1779 datteren Anne Cathrine, og Ole får så ikke flere børn.

Ole Madsen eller Ole Uhr og Mette får oprettet en aftægtskontrakt med deres datter og svigersønnen Lars Christensen, da de overlader gården til dem i 1802. Jeg har her oversat aftægtskontrakten til noget læsbart:

Aftægtskontrakt mellem Ole Madsen og Lars Christensen.

Da vores svage Helbred ei tillader os længere at drive og bestride vores Gaard Over Uhre og vi ei heller kand betale noget af det som Gaarden og dens Besætning skal koste, saa afstaar vi Ole Madsen og Hustru Mette Christensdatter af Over Uhre herved bemeldte vores Gaard, Hartkorn 2 Tdr. 4 Skp. 3 Fdkr. med ald dens Eiendomme samt ind og udboe, Besætning af navnlig Slags som vi Eier, til vores Kiære Svigersøn Lars Christensen som er gift med vores Datter Anna Catrina Olesdatter til fuldkommen Eiendoms Rett paa følgende Vilkaar.

1. At bemeldte vores Svigersøn og Datter skal give os forsvarlig Føde og Klæde, saa længe vi Lever, og vor vores efterladte Gangklæder og Linnet anstændig begravelse.

2. I vor Sygdoms Tiid skal de forsvarlig passe og pleje os og give mig Ole Madsen aarlig til Tobak og andre Smaating 6 Rd.

3. Dersom vi ikke skulde finde os fornøjede med den Ophold og Pleie vi skal nyde hos vores Svigersøn og Datter, da skal de eller efterkommende Eiere af Gaarden være pligtig i Gaarden strax at indrette os en stue med Jern Kakkellovn, Spisekammer, Kiøkken og Skorstene, som altid af dem holdes i forsvarlig Stand, deri indflytte vi, og til brug for os saa længe vi lever, udtage af Gaardens Indboe de mest fornødne Ting af hvad vi kand behøve. Ligesaa skal Lars Christensen, vores Datter og Efterkommende Eiere af Stædet aarlig levere os begge 4 Tdr. Rug, 4 Tdr. Byg og til de Tider vi forlange det, skaffe os samme mæsket, brygget og baget, samt af Bygen gjort i Gryn det vi forlange og saaledes til de af os bestemmende Tiider, levere os forsvarlig, reen og sund Korn, føre dette til Møllen med meere, ligesaa skal de levere os Daglig om Sommeren 2 Potter Sød Mælk, og om Vinteren een Potte, altid Nysmalket og ligesom det kommer af Koen. Hver Ugedag Mandag skal de levere os Een Pund Smør og Penge een Mark Danske og hver Efteraar skal de levere os 2 gode feede 2 á 3 Aars Beder med sit Uld, det fornødne Ildebrændsel og i vort Huus skal alle Tiider give os anstændig Pleie og opvarning og efter vor Død hæderlig begrave os, hvorfor de og skal tilfaldes det vi efterlader af alle Slags.

4. Naar een af os Dør skal den Efterlevende kuun have 2 Tdr. Rug og 2 Tdr. Byg men alt det øvrige skal den have.

5. Alle Personlige Skatter og Byrder skal Laurs Christensen betale for os.

6. Jeg Lars Christensen og Kone forpligter os og vore Arvinger, og Efterkommere af Stedet at punktlig at opfylde og efterleve denne Aftægts Contract i alle Deelee og til efter skrevne Sikkerhed for Opfyldelsen heraf, saavel for nulevende som

efterkommende Eiere af Gaarden, bestemmes herved at Gaarden Neder Uhre !) med dens Ejendomme og Hartkorn 2 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. samt dens ind og udboe og Besætning, stedse skal være og blive første Prioritet Underpant for denne Aftægts Contracts Opfyldelse, og skal derfor være pligtig inden 5 á 6 Aar at skaffe Gaarden løs af forhæftelse, saaledes at denne Contract kan blive Tinglyst og Protocolleret. Til Bekræftelse under vores Hænder og Segle samt Vitterligheds mænd.

Over Uhre i Hadderup Sogn den 19. Juni 1802

**Ole Madsen L.S. Lars Christensen L.S.
til Vitterlighed Christen Hansen til Vitterlighed Jeppe Lausen**

.Dog er det kun 4 år, at Ole kan nyde sit otium, idet han dør i maj måned 1806 og bliver begravet den 26 maj 1806 (2. pinsedag) på Haderup kirkegård.

Vi kan så undre os over den hurtighed, hvormed skiftet efter Ole sker, idet skiftehandlingen faktisk sker inden han bliver begravet.

Her skiftet oversat til noget læsbart :

Anno 1806, d. 22 Maj indfandt sig paa Skifteforvalteren Hr. Bye og Herredsfogeds (X) Vegne Sognefoged Simon Nielsen af Staulund i Stervboen efter afgangen Ole Madsen i Over Uhr med tvende Vitterligheds mænd Christen Christensen og Anders Jensen begge af Neder Uhr, at registrere og vudere hans efterladenskaber som følger:

	Rd.	Mk.	Sk.
Een gammell Klæde Kiøle	1		
1 brun vadmels Vest		3	
1 graa Nattrøje		2	8
en hvid Vadmelsvest		2	8
1 gammel Nattrøje		1	
1 par gammel Læder Buxer		2	
1 pr. Vadmels do.			12
1 nye blaargarns Skiorte		2	8
1 gammel do.		1	
1 gammel under brøstdug			12
1 do.			8
1 par blaae strømper		1	
1 par gammel do.			8
1 pr. Luf Vanter			8
1 Klæde Hatslag		1	8
1 Hatt		2	8
1 grøn Klæde Lue			6
en gammel do.			2
1 pr. gl. Støvler		1	
1 pr. gl. træskoe			4
1 hals Klæde		1	
1 gammel Skaf med Laas og Nøgle		1	8

og da ikke mere fandtes efter den afdøde saa blev det hensadt til Skifteforvalterens Lejlighed kunne blive.

Datum ut supra

Til Vitterlighed

Christen Christensen

Simon Nielsen

Anders Jensen

Vi kan også finde et par breve i forbindelse med Oles død, fra 2 af hans sønner. Også på dette tidspunkt ser vi nogle forskellige opfattelser hos arvingerne. Herunder er afskrevet 2 breve fra Oles sønner af første ægteskab.

Til Skiftet efter Ole Madsen i Overuhre i Haderup Sogn..

Jeg har intet med Skiftet at bestille efter min afdøde Fader Ole Madsen i Overuhre, da jeg veed der efter Aftægts Contract, intet kan blive til mig, Ligesom jeg heller ikke har Grund til at fordre Noget.

Karup bye den 2den December 1806.

Niels Olesen Karup

Og det andet brev fra Jens Olesen:

Til hr heddesfoged Tranberg.

Underdanige Pro Memoria, Til S.T. Hr. Amtmanden i Ringkøbing Amt.

Underdanigst maae jeg til Deres høje Velbaarenhed andrage, hvorledes jeg fornemmer mig paa det højeste fornermet, og gandske ulovligen som højest Lovstridende omgaaedes. Aarsagen til denne min Klage beskrives i følgende. Min Fader Ole Madsen havde tilkiøb sig een Ejendoms Gaard i Overuhr B i Haderup Sogn, i Ginding Herret under Ringkøbing Amt, denne min Fader, har trende gange været giftet, og med sin tredie Kone aulede han en Datter, der indtraad, i Ægteskab med sin Moders Broders Søn og disse Gud veed paa Grunde, af hvilke Rettigheder, tiltraadt min Faders Ejendoms Gaar, uden at jeg, min hele Broder og sem er Een af Agerskous Gaard ligeledes i Ginding Herrit har faaet ringeste Gotgiørelse, eller paa nogen Maade opreisning, ligesom jeg og efter min Faders dødelige Afgang udnævnte toe Personer til at tiltræde ved Skiftet, give mig nøje Underretning om Stervboets tilstand og heele Behandling, Saa jeg derefter Kunde og ville give Afkald men uagtet jeg har tilskrevet dem, ja endog oversendt det behørige Stemplede Papirer, har ieg nu i en Tiid af over Fire Uger (x) faaet den ringeste Svar eller Efterretning om der er noget at arve, hvad Ret der kan gives, at udelukke mig fra Ligedeel, Arven efter min Fader i hans Ejendom, som at Fremmede kand tiltræde alt, og vi andre ikkun nøjes med at see til, og paa alle maader lide ubillige forudrettelser, Min underdanigste Bønfaldelse skulle derfor (være) at Deres høje Velbaarenhed høje gunstige ville Examinere alt den Behandling som af denne min Faders tredie Kone, hendis datter og Broders Søn ere foretaget saavel i min Faders levende Live som besynderlig efter hans død i og uden for Skiftets Behandling, og at alt som jeg er Præjudice og tilskade maa blive paatalt og afskaffet samt at mig maa gives den nøjeste underretning om alt, da jeg derefter paa allerhøjeste Steder kand søge min Rett. Og det er i mit underdanige Haab om Deres høje Velbaarenhed høje og gunstige Bønhørelse, og assistance til min Rettets og timelige Velfærds fremme, at jeg tør underdanigst forvente Svar og efterretning mig tilsendt, til min Bopæll i Borgergaden No. 182 i Stuen hos Carel Møllers Enke, og i saadant mit Haab henleve jeg underdanigst.

Kiøbenhavn den 25 Octbr. 1806

Jens Olesen

Det sidste brev fra Jens Olesen har dog den virkning, at skiftet bliver behandlet på et møde den 03. december 1806.

Også her oversat til noget læsbart:

Aar 1806 den 3die December mødte Bye og herredsfoged Tranberg fra Holstebro i Overuhre i Haderup Sogn for at fremme Skiftet efter den afdøde Jndsidder Ole Madsen og dele Boet jmellem hans (X) Kone Mette Christensdatter og de med

hendes Salig mand aulede Børn. Som var 1. en Søn Jens Ollesen myndig i Kiøbenhavn, denne er hun dog Stedmoder til. 2. en Søn Christen Ollesen Boende i Aggerskou, og 3. en datter Anne Katrine Olesdatter. Saa var og for Enkens Stifsøn Niels Ollesen, Baaende i Karup Bye. Broderen fra Aggerskou som forelagde hans Brev der lyder No. 1 fol. 89. (z)

Skifteretten fremlagde det fra Hr. Amtmand v Rosenørn hidsendte Skrivelse fra arvingen i Kiøbenhavn hvoraf Rigtig gienpart lyder No. 2 fol. 89 Vuderings Forretningen som er i Boet erholdt der lyder No. 3 fol. 89.

Lars Christensen her i Gaarden kunde ikke noksom forundre sig over at Hans Svogger Jens Olesen ville gjøre sliq Indvending, Da Han ei troede at denne mand Havde Noget her at fordre, Til Beviis derom fremlagde Han Skødet paa Stedet over Uhre som bllev Læst og Lyder No. 4 Fol. 90.

Derefter Bad Han sin Svigermoder at komme frem med den Aftægts Contract Han indgik med Hende og afdøde mand Ole Madsen da Hand ægtede deres datter. Hvilket Hun Giorde, og samme blev Læst og Lyder No. 5 Fol. 90.

Derefter foreviste Han den samme paa Behørig Stemplet papir, som var originalen og disse var ordlydende Hvorfor den jgjen blev ham tilbageleveret - Jfølge disse troede Han ikke Han var pligtig til nogen at Betale noget - Sønnen Christen Ollesen erklærede at den afdødes Børn ikke Havde de Ringeste at Fordre Hos Lars Christensen Her i Overuhre, da det var Lars Kristensen der havde Betalt Overuhre og den liden Besætning Hans forældre havde overdraget Lars Kristensen med stædet var ikke Costelig for den ulejlighed og Bekostning han havde med de gamle forældre som nød Honnet Behandlig og Pleie, hvilket Enken og tilstoed, og fremlagde tillige et Brev bemeldte Broderen i Kiøbenhavn der Lyder No. 6 Fol. 91. og erklærede Christen Ollesen at hans Broder i Kiøbenhavn ingen Grund har til at fordre noget, desuden Rømte Han Herfra da han var lidt over 20 Aar –

Paa grund af foranførte fandt Skifte Retten ikke noget Her at Bestille, men overleverede alt til eieren Lars Christensen –

Overuhre ut supra Tranberg.

Enken Mette Christensda.

som Lauvæрге Christen Christensen, Nederuhr.

Arvingerne - Lars Christensen

*Christen Ollesen
med ført pen.*

til Vitterlighed - Simon Nielsen

Niels Ting.

Efter det sidste møde hos herredsfogeden fik Ole så endelig fred.

Preben I. Troelsen

Kildemateriale :

Kirkebøger fra Haderup sogn

Kirkebøger fra Karup og Thorning sogne

Skifte- og skødeprotokoller fra Landsarkivet i Viborg

Wibergs præstehistorie.